

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Convivia, Et Lvxvs. Apuleius, lib. 6. metam. Descriptio CLII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

cum belluæ ritu traheretur ingenuus pauld ante diues, & liber, de te fortuna, vt inclemēti, querebatur, & caeca, quæ cum puncto temporis breuioris extortum, & dulcedine charitatum, domoque extortem, quam concessisse vidit in etherem, & ruinas, aut sacerandum membratim, aut feruiturum sub verberibus, & tormentis, crudo deuouisti victori.

Martem, Iouem illum suum, non magis regno, quàm vitij principem, in terrenis amores cum ipsis suis fulminibus ardentem; Nunc in plumas oloris albescere, nunc aureo imbre defluere: nunc in pubescentium puerorum raptus, ministris auibus proflire: Quæ nunc an possit esse, qui spectat, integer, vel pudicus.

SCENICI LVDI.

Ex D. Cypriano, ep. 2. lib. 1.

Descriptio CL.

Conuertere hinc vultus ad diuersa spectacula, non minus pœnitenda contagia: in theatris quoque conspicies, quod tibi, & dolori sit, & pudori.

Cothurnus est tragicus prisca facinora carmine recensere: de parricidijs, & incastis horror antiquus: expressa ad imaginem veritatis actione replicatur, ne sæculis transeuntibus exolescat: quod aliquando commissum est, admonetur omnis ætas auditu fieri posse, quod factum est: nunquam æui senio delicta moriuntur. Nunquam temporibus crimen obruitur: nunquam scelus obliuione sepelitur: exempla fiunt; quæ esse iam facinora destiterunt, tum delectat in mimis turpitudinum magisterio, vel quid domi gesserit recognoscere, vel quid gerere possit, audire. Adulterium discitur, dum videtur, & lenocinante ad vitia publicæ autoritatis malo, quæ pudica fortasse ad spectaculum matrona processerat: impudica de spectaculo reuertitur. Adhuc deinde morum, quanta labes, quæ probrorum fomenta, quæ alimenta vitiorum, histrionicis gestibus inquinari? videre contra fœdus, iusque nascendi patientiam incestæ turpitudinis elaboratam. Eurantur mares, honor omnis, & vigor sexus eneruati corporis dedecore molliuntur: plusque illic placet, quisquis virum in sceminam magis fregerit: in laudem crescit ex crimine, & peritior, quo turpior iudicatur. Spectatur hic, pro nefas! & libenter. Quid non possit suadere, qui talis est: mouet sensus, mulcet affectus, expugnat boni pectoris conscientiam fortioiorem: Nec deest probri blandientis autoritas, vt auditu molliore pernicijs hominibus obrepant: exprimunt impudicam Vencem, adulterum

SALTATORES.

Missæus, lib. 1.

Descriptio CLI.

NAires autem penes quos totius rei militaris est cura, vt septimum circiter ætatis annum attigere, teneri corpusculi nervis diu, multumque distentis, laxatisque compagibus, adhibita frequenti vnctione sesamini olei per aliptas peritissimos, ad agilitatem pene incredibilem perducuntur: Itaque velut exosses artus, omnem in partem arbitratu suo torquere, ac flectere saltus retrorsum æque, atque in aduersum edere longillimos, & in lucta varios nexu pariter implicare, atque explicare condiscunt.

CONVIVIA, ET LVXVS.

Apulcius, lib. 6. metam.

Descriptio CLII.

NEc mora cum cæna nuptialis affluens exhibetur, accumbebat summum torum maritus, Psychei gremio suo complexus, sic & cum sua Lunone Iupiter, ac per ordinem deinde tori, Dei. Tunc poculum nectaris, quod vinum Deorum est, Iouis quidem suus pocillator ille rusticus puer, cæteris vero liber ministrabat. Vulcanus cœnam coquebat. Horæ rosas, & floribus purpurabant omnia. Gratie spargebant balsama, Muse quoque canora personabant. Apollo cantauit ad cytharam, Venus suauis musicæ superingressa formosa saltauit. Cum Musæ quidem chorus canerent, tibias inflaret satyrus, & Paniscus ad fistulam disceret.

Vide, quæ
libet D.
Ambr. lib.
Eliæ, & it.
iunio c. 1.

ITEM

I T E M.

Expressum ex varijs Græcorum, & Latinorum sensibus.

Non conuiuium dixisses, sed amphitheatrum quoddam voluptatum, in quod omnes sensuum cupiditates de palma decretaturæ conuenerant. Primum quidem ad oculi lasciuientis delicias, composita cœnatio quicquid auri, argenti, & margaritarum usquam fuit, partim in vasis, partim in simulachris, partim etiam in parietum ornamentis expendisse videbatur, qui licet toti auro, ac gemmis collucerent, & parietum splendori pauimentorum responderet nitor, nihil tamen laqueari fuit admirabilis, quippe in lucentis globi testudinem ad cœli speciem fornicatum, noctes, diesque mouebatur, varias identidem micantium syderum formas, & cœlestia simulachra, non sine magna admiratione referens: & ne quid peritus hæc delectatione oculis vacarent nares, arcanis ex ipse fistulis emissa balsama, conuiuias gratissimo omnium spectaculo respergebant. Ad aurium oblectationem tres chori compositi fuerunt, quorum vnus nympharum fuit, alter Apollinis, & Musarum, tales enim sibivultus pueri Symphoniaci sumpserant, tertius ex auribus constabat, quæ stans legibus quasi iustæ mellitissimos temperabant cantus.

Sux quidem, & tactui voluptates, fuerunt: sed gustui primas omnes deferrebant. Is enim vt expleretur, bellum cœlo, terris, & mari, ad interuentionem usque fuerat indictum, vt ex omnibus elementorum spolijs vna mensa confurgeret. Itaque duo lectissima autum, septem verò piscium millia ordine alphabetico per vices, in vno conuiuium sunt allata, inter quæ prodigiosa patina, nouo genere luxuria consecrata, in qua Scarorum recinora, Phasianorum, & Pannonum cerebella, linguæ Phœnicopterorum, Murenarum lactes, à Carpathio usque, fretoque Hispaniæ per nauarchos, & triremes petitarum.

Addite proheles! aues humani sermonis dociles, vt inter cœtera ciborum portenta imitatio hominis manderetur. Aurei præterea panes, atque aurea obsonia, & ingens vis margaritarum aceto subacta delicatissi-

mis pulmentis aspergebatur, ne quid ad luxus nepotinos deesse videretur. Ministrabant pueri, & virgines ex omni pulchritudine delecti, pro Dijs, Deabusque ornati, interdum etiam mensæ arcanis rotulis incitatae suopte nutu ad manus epulantium accedere, ad aliquod deinde tempus subsistere, mox dilabi, atque diffuere videbantur. Additi erant Pincernæ aurei, & crystallini, quorum alij myrrhatum vinum, alij calidam, alij etiam frigidam temperabant. Inter hæc spectacula sedebant omnes conuiuiæ coronati, marceidi, ebrii, non tam vino, quam delicijs.

PANCARPIA VENATIO.

Descriptio CLIII.

Nec mora totus circus varijs arboribus *Vide Cal-* confitus in speciem viridissimi nemoris *purn y uer-* visus est: Conclufi deinde varij belluas *sus.* rum, partim ferarum, partim etiam cicurum *Hic niseos* greges, quos in id muneris vndique conquisi *leporos, &* tos munificentia tolerauerat. Mox direp- *non sine* tioni condictus dies, qui vbi primum illuxit *cornibus a-* omnium votis expetitus, venatores, partim *pros, &c.* pedites, latis armati venabulis, partim etiam equites omnes numerofo canum agmine stipati præsto sunt: spes quoque potiunda præda, nonnullas è mulieribus viragines, & ephobos militariter armatos effuderat. Intenti omnes signum expectabant, cum infano clangore tubæ personuerunt: ad hunc sonum instar rapidissimi fluminis effusi in syluam inuolant: varia tum oboritur certaminis species, quippe cum pernicious cursu, dolo cum astutis, ferro cum robustis, ad interuentionem usque variè dimicatur. Hinc cerui fugaces per abrupta nemoris concitatissimis pedibus feruntur, illinc lepores acerrimanum canum vim fugitantes, sexcentos flexus, & Maandros implicant. Hinc animosi leones, non viribus delecti, sed multitudine obruti, inter cruenta venabula generosas animas excutiunt. Illinc apri rabido furore præcipites induunt ferum: & si quando, vt sæpe fit, dominantur feræ, cruentos mortalium artus, aut incurfantes obiterunt, aut rabidis faucibus insultantes dilacerant; Parte alia trahuntur cicutes minori dispendio, sed inter ipsas trahentium manus membratim disceptæ euanescent.